

GENERALNA STAVKA V ANGLIJI SE ŠIRI

Pet milijonov angleških delavcev je udeleženi v generalni stavki, ki bo povzročila dosti trpljenja, če ne bo hitro uravnana. — Prostovoljci so se prijavili za prevoz življenskih potrebščin. — Cene vseh živil so takoj poskočile. — Mirovno gibanje, započeto v poslanski zbornici, se je izjalovilo.

Včeraj zjutraj je izgubilo delo pet milijonov angleških delavcev vsled generalne stavke, ki je paralizirala industrijalno življenje naroda. Zadnji razvoji v tem velikem industrijalnem boju so naslednji:

— Približno 2,225,000 mož se je odzvalo pozivu na stavko in skoro prav tako veliko število mož bo prizadetih, ko bodo prekinjene industrije, v katerih so ti možje zaposleni.

Ministrski predsednik Baldwin je izjavil v poslanski zbornici, da "ogrožajo" delavski voditelji temelje redne vlade in da je Anglija bližje proglašeni državljanske vojne kot je bila tekom zadnjih par stoletij.

Vojno-časni prizori so se ponovili v Londonu, ko je sprejemala vlada prostovoljce, da vzdrži železniško službo ter prepreči nered.

Angleške javnosti se je lotila mrzlica in hišne gospodinjje so pričele kupovati življenske potrebščine v takih množinah, da so morali trgovci omejiti nakupe.

Londonski jutranji listi so dogotovili svoje jutranje izdaje predno je postal poziv na stavko pravo-močen, a izostale so vse popoldanske izdaje.

Tisoč vojakov se je izkrcalo v Liverpoolu. Nadaljne čete so odšle v druga središča. Dosedaj pa ni bilo še nikakih poročil o neredih.

Angleške parobrodne družbe ne vedo, če bodo mogle vzdržati preko-atlantiško službo, a ne pričakujejo nikakih težkoč glede odhoda parnikov iz New Yorka.

Nemški premogariji so pripravljene podpirati angleške unije ter preprečiti pošiljanje nemškega premoga v Anglijo.

LONDON, Anglija, 4. maja. — Natančno ob polnoči se je pričela tukaj prva generalna stavka v zgodovini Anglije. V istem trenutku je izgubilo delo pet milijonov angleških delavcev, 2,525,000, ki so člani unij in skoro enako število nadaljnih delavcev v industrijah, prizadetih vsled poziva na stavko.

Do kakega obsega so sledili delavci pozivu na stavko, katerega je izdal strokovno-unijski kongres, bo postalo znano šele pozneje. Kljub temu pa se domneva, da se bo pretežna večina delavcev odzvala pozivu.

Ker je to prvi slučaj v zgodovini Anglije, da je delavstvo direktno izzvalo vlado potom generalne stavke, obstaja precej dvoma glede neposredne uspešnosti vladnih priprav, da se vzdrži bistveno službo prehrane in transportacije, razsvetljave in vodne dobave. Kljub resnim frazam, katere so navajali v parlamentu, je dežela vse prej kot revolucionarna, in nikdo ne domneva, da bi se mogla stavka razširiti na politično polje.

LONDON, Anglija, 4. maja. — Organizirano delavstvo Anglije se je dvignilo. Podprlo je boj premogarjev v njih zahtevi, da se jim nudi primeren zaslužek in človeka vredne delavske pogoje. Po vsej deželi je postala ob polnoči pravo močna stavka industrijalnih delavcev.

Ta velikanska demonstracija organizirane sile delavcev bo povzročila velika trpljenja ter ogromne denarne izgube, če ne bo hitro končana.

Vlada se je sicer pripravila za ta slučaj, a je jasno, da ne bo mogla biti kos svoji nalogi, ker se bodo pojavile neštivilne težkoče, posledice dejstva, da so prostovoljci, ki so se prijavili, le v majhni meri zmožni nadomestiti redne delavce, ki so zastavkali.

Čete so bile že odposlane v različne dele dežele, kjer pričakujejo nemirov, a oblasti so z delav-

Obveznosti Evrope napram Ameriki.

Predsednik Coolidge je podpisal dva evropska zadolžna dogovora. — Odobril je dogovor s Čehoslovaško in Rumunsko. — Zakladniški tajnik Mellon je podpisal dogovor z Jugoslavijo.

WASHINGTON, D. C., 4. maja. — Predsednik Coolidge je podpisal večeraj dogovora, ki sta bila sklenjena med Združenimi državami ter vladami Čehoslovaške in Rumunske, glede uravnave vojnih dolgov. Tretji dogovor, ki določa fundiranje jugoslovanskega dolga v znesku \$51,000,000, sta podpisala v uradu zakladnice zakladniški tajnik Mellon in jugoslovanski zastopnik dr. Juro Diurić.

Ob istem času pa je tudi obvestil francoski poslanik Berenger zakladniškega tajnika, da namerava dne 20. maja odpotovati v Francijo, kjer bo vodil boj za odobrenje dogovora, sklenjenega glede francoskega dolga v Združenih državah.

Francoski parlament se je odgodil do 27. maja, in poslanik bo dospel domov šele pravčasno, da odpravi boj za odobrenje dogovora. V krogih tukajšnjih zakladniških uradnikov prevladuje prepričanje, da bodo v francoskem parlamentu glasovali glede odobrenja se predno bo prišla zadeva pred ameriški kongres. Od strani Bele hiše ali zakladniškega urada ni bilo dosedaj opaziti niti najmanjšega poskusa, da se pospeši glasovanje glede odobrenja.

PARIZ, Francija, 4. maja. — Francoski parlament je odobril zakonodajna zastopstva obeh dežel, predno bo postala pravomočna, je bila predmet pogovorov na spomladanskem sestanku francoskih generalnih svetov. Ti sveti predstavljajo dejanski provincialne vlade, ki imajo velik vpliv na zadeve v parlamentu in ki so odgovorni za izvolitev senatorjev.

V pozni uri so prišla iz vseh delov Francije poročila, da bodo v splošnem priporočili sprejem sklenjenega dogovora. V kolikor je znano dosedaj, je sprejel le en provincijalni svet resolucijo, naj se zavrne sklenjeni dogovor.

Prejšnji ministrski predsednik in finančni minister Joseph Caillaux je mel govor v Le Mans ter namignil, da ne bo nasprotoval v senatu sklenjenemu dogovoru.

Plumberji zahtevajo višje plače.

LOCKPORT, N. Y., 4. maja. — Vodstvo tukajšnje unije plumberjev zahteva, naj zvišajo gospodari plače od osem do deset dolarjev za osemurno delo. Ker gospodari nečejo o tem nič slišati, bodo plumberji zastavkali.

skimi voditelji vred izjavile, da ne bodo nemiri provokativne narave. Može, ki so potrebni za vzdrževanje rovov in za preprečenje poplav, bodo ostali na svojih mestih.

Delavci sami so izjavili, da ne bodo ovirali dobave živil, češ, da se ne obrača njih boj proti narodu, tmeveč proti stališču vlade v sedanji krizi. Včeraj popoldne je dospel kralj iz Windsorja v London ter se dal poučiti o vseh fazah obstoječe krize.

Par ur pred izbruhom stavke je vladala v Londonu velikanska napetost. Na tisoče ljudi se je zbralo pred parlamentom in v sosednjih ulicah, kjer so se nadaljevala pogajanja med ministri ter zastopniki delavcev.

IZNAJDITELJ ROTORNE LADJE

Slika nam kaže Nemea Antona Flettnera in njegova ženo. Flettner je izumil novo ladjo, katero žene veter. Ladja je opremljena z dvema stolpoma, v kateri se upira veter ter ju vrti. Stolpa dobavlja potrebno silo električnim strojem, kateri gonijo vijake. Flettner je že v Združenih državah ter pričakuje prihoda svoje nove ladje "Baden Baden".

Smrt francoskega prestolonaslednika.

Umrl je princ Viktor, pretendent za francoski prestol. — Član družine Bonaparte, katerega je zadela kap v Bruselju pred enim tednom, je preminul v starosti štiri in šestdesetih let.

BRUSELJ, Belgija, 4. maja. — Prine Viktor Napoleon, bonapartistični pretendent za francoski prestol, je umrl večeraj zjutraj v tukajšnjem mestu. Pred enim tednom ga je zadela kap. Dosegel je starost štiri in šestdesetih let. Natančne narave njegove bolezni se ni objavilo.

Ker je dospel pred par dnevi iz Ženeve prine Louis Napoleon k bolniški postelji svojega brata, so pričele krožiti v Bruselju govori, da je akeje, katero namerava storiti stranka bonapartistov v slučaju smrti princa Viktorja.

Ker je sin Viktorja, Louis, star komaj dvanaest let, je naravnost nemogoče, da bi se akeležil strankinega posvetovanja. Vsled tega se domneva, da bo družina Bonaparte proglasila regentstvo in da bo imenovan regentom Louis, brat zamrlega.

Kot njegov brat je ponudil tudi Viktor Napoleon tekom svetovne vojne svojo službo francoski vladi ter je bil skrajno razočaran, ko ga je slednja zavrnila.

Prine Viktor je bil velik obudaevalec in proučevalec ameriških naprav. Znano je, da je bil najboljša avtoriteta glede ameriške ustave.

Vojno stanje v
v Nicaragui.

MANAGUA, Nicaragua, 4. maja. — Kongres je proglasil danes nad deželo obsešno stanje ter pooblastil predsednika, naj skolekta od državljanov petdeset tisoč dolarjev v svrhu pokritja stroškov.

Strašna draginja v angl. mestih.

Vsede stavke so poskočile vse cene živil. — Mleko je poskočilo naenkrat za štiri cente pri kvartu. — Poskočile bodo tudi cene mesa, sadja in sočivja.

LONDON, Anglija, 4. maja. — Prizori, ki so spominjali na prve dne svetovne vojne, so bili vpriporjeni večeraj v Londonu, v pripravi na prvo generalno stavko angleškega delavstva. Prevoz živil, posebno takih, ki se hitro pokvari, je bil pospešen, ne le v Londonu, temveč po vsej deželi.

V pristaniščih in drugih središčih prometa so spravili v službo vsa motorna vozila. Po cestah Londona je bilo prav posebno opaziti tovorne vozove, obložene s pivom ter namenjene v gostilne, ki bodo ostale odprte noč in dan, če ne bo prišlo posebno povelje vlade.

Cene živil so se že pričele dvigati. Prodajalci mleka so objavili, da bo povišana cena kvartu v teku par dni za štiri cente. Čeprav je v zalogi na tisoče funtov svežega mesa, so objavili mesarji, da bo povišana tudi cena mesa in isto velja glede sadja in svežega sočivja.

Vlada je sicer izdala svarilo, da ni treba hišnim gospodinjam gromaditi živil, a vsa tozadevna svarila so ostala brezuspešna. Ljudi se je lotila panika, katere ne more odstraniti nobena vladna odredba.

Hišne gospodinje so omalovaževale vse vladne predpise ter pričele v soboto zjutraj kupovati mleko v kanah, meso in druga živila.

Železniška proga pri Damasu razdejana.

BEIRUT, Sirija, 4. maja. — Sem so dospela za Francoske jako vznemirljiva poročila. Železniška proga med Beirutom in Damaskom je na razdalji 400 metrov popolnoma razdejana. Boji pri Chouti so se zopet pričeli.

Eksplodizija v tovarni za soliter.

YOUNGSTOWN, Ohio, 4. maja. V tovarni Gravel Chemical Co., kjer izdelujejo soliter, je nastala velika eksplozija. Dva moška sta bila na mestu usmrčena, več drugih pa ranjenih. Povzročena škoda znaša nad petdeset tisoč dolarjev.

NOVI NAČRTI MUSSOLINIJA

Mussolini je ustvaril delavsko ministrstvo, katero pa je sam prevzel. — Vsi delavci bodo organizirani. — "Modernizacija" italijanskega življenja se bo pričela. — Abbott je bil oproščen.

RIM, Italija, 4. maja. — Trije načrti skrajno važne narave so bili predloženi na zadnjem kabinetnem sestanku, kateremu je predsedoval "ministrski predsednik" Mussolini. Namen tega je bil izvesti fašistovski vladni program.

Načrt določa novo mesto ministra za kontroliranje in razvoj narodnega fašistovskega delavstva, centralizacijo sile ter polnomoč, da izda namreč program za razvite zaostale pokrajine južnega dela Apenina in Sicilije.

Kabinet je med drugim tudi sklenil dovoliti primerno svoto za ustanovljenje klimatične postaje v Salsomaggiore, v bližini Parme.

Novo ministrsko mesto, ki bo imenovano "ministrstvo korporacij", bo prevzel najbrž Mussolini sam, ki je že itak večkratni minister. Ustvarjenje tega ministrstva pomenja najbrž, da bo tudi delavstvo soudeleženo pri vodstvu državnih poslov. Sistem, s katerim upa rešiti problem kapitala in dela, določa narodne organizacije za vsak tip dela in kapitala. Profesionálni razredi bodo tudi dobili svoje narodne organizacije ali korporacije, katere bo vodilo novo ustvarjeno "ministrstvo".

Arbitracija vseh sporov med delom in kapitalom bo postala prisilna. Posebna sodišča bodo ustvarjena v ta namen. Nefasistovske delavske unije, ki se ne bodo hotele pridružiti tem korporacijam, bodo lahko obstajale še naprej, a ne bodo dobile nikakega zastopstva in nikakih nadaljnjih ugodnosti.

RIM, Italija, 4. maja. — John Adams Abbott, član odlične ameriške družine, ki je bil zaprt tukaj na temelju obdolžbe, da se je žaljivo izrazil o ministrskem predsedniku Mussoliniju, je bil izpuščen, ker so se izkazale obdolžbe, dvignjene proti njemu kot neutemeljene.

Kot že poročano, se je sprl Abbott z nekim voditeljem tujcev ter ga pozneje pošteno premlatil. Voditelj je dvignil nato proti Abbottu obdolžbe, o katerih se je izkazalo, da so popolnoma zlagane.

Debs je bolan.

TERRE HAUTE, Ind., 4. maja. Tukaj je zbolel Eugene V. Debs, znani socijalistični voditelj, a njegovo zdravstveno stanje ne povzroča nikakih skrbi. Kljub temu pa se ne bo mogel vdeležiti narodne socijalistične konvencije, ki se bo vrnila v kratkem v Pittsburghu.

Kot znano, se je vrnil Debs pred kratkim s potovanja na Ber-

mudo. To potovanje ga je očitno utrudilo.

Mehiške telefonistke so se vrnile na delo.

MEXICO CITY, Mehika, 4. maja. — Opoldne sa zastavkade tukaj vse telefonistke ter zahtevale višje plače. Ob treh popoldne je bil pa že sklenjen kompromis. Uprava je ugodila zahtevi, in dekleto so se vrnila na delo.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledele:
JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.60. 2000 Din. — \$37.00 5000 Din. — \$92.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo postojb 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na danje pošto in teplačje "Postal Check" v Trstu.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.00 500 lir \$21.50

300 lir \$13.20 1000 lir \$42.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 500 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na danje pošto in teplačje Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljamo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Lirar sedaj ni stalna, menja se večkrat in negotovost; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računanja po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roka.

POŠILJATVE PO BEZOJAVNEM PISMU IZVEŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephones: Cortlandt 6897

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

BLASFEMIJA NAJHUŠE VRSTE

Povsem očitvena blaznost človeka, ki je spisal to brošuro, je razvidna iz naslednjih izjavanj.

— Zapazil sem Sveto Biblijo, odprl njene strani ter pričel čitati naslednje besede: — Če me kdo ljubi, naj se drži mojih besed. Moj Oče ga bo ljubil. Prišla bova k njemu ter stanovala v njegovi hiši. — Janez, 14, 23.

Ko sem prečital te besede, sem spoznal, da sem sam doma in da ni razven mene nikogar v sobi. Zenoitovanje je bilo končano.

— Ozri sem se po svetu, da vidim, kako se zabavajo ljudje na zenoitovanju. Ko sem razmišljal o tem vprašanju, sem zapazil časopis, v katerem sem čital: — Kardinal O'Connell proti prohibiciji! Washington, 10. februarja. — Enostavno in odločno ugotovilo njegove ekselence, kardinala O'Connella glede tega, kar misli katoliška cerkev o prohibiciji, je napravilo velik vtis v obojestranskih krogih.

Kongresnik Emanuel Celler iz New Yorka je vložil v kongresu resolucijo, v kateri zahteva referendum glede prohibicijskega amandamenta. Kongresniki in senatorji se pripravljajo na odločen boj v najbližji bodočnosti.

Senator Bruce iz Marylanda je rekel: — Prepričan sem, da je ugotovilo kardinala O'Connella sijajen izraz proti prohibiciji.

Kongresnik Hill je rekel: — Ugotovilo kardinala mora uga-jati vsakemu, ki veruje v krščansko doktrino.

— Odložil sem list. Nisem hotel čitati dalje, ker sem se prepričal, kako uživa svet zenoitovanje pojedin.

— Sedel pa sem za mizo ter pričel pisati naslednji poziv:

— Jaz, vojska Krista, sem zapazil, da potrebujemo svet novega Jezusa Krista, v novem dogovoru z Bogom. Treba je novih prohibicijskih čudežev, na zenoitovanjskih pojedinah v Chicago, Ill., da bo svet preživel v naukih Jezusa Krista.

— Oni, ki se bori proti prohibiciji, širi pagansko-salonski nauk ljudi, ki so propadli moralno in duševno in katere imenuje "degeneriranje".

Naj pokaže kardinal O'Connell s celo plejado mokraških pristavev, le en sam nauk iz biblije, v katerem stoji zapisano, da mora človek nasprotovati prohibicijskemu sistemu!

— Ljudje zapisujejo svoja imena na minljive nagrobne spomenike, ki ne puste dejanski nikakega drugega spomina med naslednjimi generacijami in za take kamene plačuje bogati in revni velike svote denarja. Vse to stori za trupla brez življenja.

— In kakšne spomenike in nagrobne kamene hočete postaviti za svoje žive duše? Ali ni živa duša človeka več vredna kot pa njegovo truplo?

— Zgradite svojim živim dušam živ spomenik! Poiščite gradilca živih spomenikov, ki bo postavil vašim dušam živ spomenik!

— Vsak med prispevalci, ki se čuti vrednim tega živga spomenika, naj mi pošlje svoje pismo ter bančno ali pošto nakaznico, da bo za njegova dobra dejanja njegovo ime z mojim vred zapisano v zgodovini nesmrtnosti za vse čase, dokler bo človek obstajal na tem svetu. In vsakemu bom dal svoj dar Kraljestva Večnega življenja v Cerkev Krista.

— Vsa pisma, črke, drafte, money ordre naslovite naslednje:

Jesus Christ, King of Peace,
1342 Dickson Street,
Chicago, Illinois, U. S. A.
With Brotherly Greetings,

Jesus Christ.

Povsem stranska stvar je, kakšnega prepričanja je človek, a taka blasfemija kot izražena v tej brošuri, nam še ni prišla pred oči. Možak je sicer očitveno blazen ali pa velik prevarant, ki računa z lahkovernostjo ter verskim fanatizmom terejalk in pa krogov, katerim je vera deveta briga. Čeprav šepajo iz nje velike dobičke. Brošura je naslovljena v prvi vrsti na Poljake, vendar pa dvomi, da bi bilo med njimi dosti takih, ki bi sedli na dimnice ter padli v roke takih sleparjev ali blaznežev.

Konjereja v Lipici na Krasu.

To konjereja je pričel leta 1580 nadvojvoda Karel in je vedno zelo lepo uspevala, in tako se vrši dalje tudi pod italijanskim režimom. V Lipici gospodari polkovnik Gotta, ki velja za praktičnega moža, pa je h konjereji pridružil še govedoreja. Okoli sto kravičev in konjarskih psov, ki jih imajo po Lipici in daje dobrega mleka in telatov, kar ima prinese državi lepe dohodke. Pa tudi z

dosedanjim načinom konjereje polkovnik ni bil zadovoljen. — Konji so ostali skoro vedno v svojih hlevih. To mu ni ugalajalo, pa je dosedanje metodo konjereje popolnoma modificiral, kakor je čital v nekem italijanskem poročilu iz Lipice. Kdo ve, če njegove metode ne bodo škodovala slavni lipičanski konji!

Nova doba laškega imperija.

Na praporu admiralske ladje "Cavour", ki je ponesla Benita Mussolinija v Libijo, je Mussolinijev program in novi cilji italijanskega naroda. Obnova nekdanjega rimskega cesarstva! Zaenkrat pač samo v smeri, ki je odprta in ne zadeva formalno na nikake tuje interese, to je na severnoafriški libijski obali. Kolonizacija, to je neprestano geslo. V tem zmislu se je vršil obisk prvega italijanskega ministra in diktatorja v Libiji.

Dejansko je fašistovska vlada v treh letih več sterala za uspešno kolonizacijo v Libiji nego vse prejšnje vlade. Deželo je vojaško osvojila, politično uredila, začela z javnimi deli in položila prve temelje agrarni obnovi. Z vsem tem je domače prebivalstvo deloma prepričala o svoji moči in o brezupnosti upora, deloma pa ga dejansko notranje pridobila, saj upa od gospodarske povzdige dežele imeti svojo korist tudi domače prebivalstvo. Vsa ta dejstva so ob Mussolinijem obisku postala očita.

Mussolini je obiskal vse važnejše kraje, vojaške postojanke in naselbine in otvoril delo na ogromnem agrarnem podjetju, za katero je dobila koncesijo neka italijanska anonimna družba. Obiskal je tudi agrarni institut v Sidi Meiri in si ogledal njegove evoteče nasade. Zadnji dan svojega bivanja v Libiji je v gledališču Miramare v Tripolisu otvoril nacionalno agrarno zborovanje, kateremu so poleg drugi hujšihjvši osebnosti prisostvovali tudi vojvoda Puglieski, mestni župan Hassuna paša Caramauli in guverner DeBono.

V svojem otvoritvenem govoru je Mussolini poudaril, da Libija ni samo s političnega in vojaškega vidika nedotakljiva, marveč da obeta tudi velike gospodarske možnosti. V Italiji se poraja nov rod, ki ga je oblikoval fašizem. Ta rod združuje v sebi vse čednosti, ki so se doslej italijanskemu značaju odrekale, posebno pa vztrajnost in stanovitost. Temu rodu pripadajo ti naši kolonisti pionirji, ki so prišli v Libijo, da jo s trdom svojih rok izpremeje v plodovito deželo. To so drugi ljudje nego tisti Italijani, ki trapašto plešejo po atrijih velikih modnih gostiln. Mi Italijani smo lačni zemlje, ker smo rodovtni in hočemo taki tudi ostati. Skrbel bom, da najde zgled pi-

onirjev kolonistov, čim največ posnemovalcev. To moje potovanje bo vzbudilo v duši italijanskega naroda mnoge globoke odmeve, ki bodo prinesli blagoslov.

Iz gledališča Miramare je Mussolini odšel v vladno palačo, kjer je bil sprejel zastopnike italijanske kolonije v Tunisu, ki so prišli z zastavami in praporci. Izročili so Mussoliniju v spomin diplomu.

Ta dan zjutraj so dospeli v Tripolis romarji iz Genove pod vodstvom svojega nadškofa msgr. Minorskega, ki so prinesli s seboj genovsko Mačono della Guardia, ki jo je bil ob velikem viharju na morju zaobljubil kapitan Ameli. Opolne je bil Mussolini gost v častniškem domu, kjer je imel na častnike kratak značilen govor: Vsi deloma na veliki zgradbi nas preveča s ponosom. To stoletje bo stoletje delavne, vztrajne in mogočne Italije; tajna moč peha Italija nasproti njeni usoli in ta moč nam ne dopušča pokoja. Zapreti pa se moramo v trdo, zavestno disciplino si se pripraviti na bodoče naloge, ki nam jih uturene zgodovina nekega dne nenadoma dovesti pred oči. Gorje, če bomo takrat omahovali, če nam odpove korak, kajti zgodovina ne čaka na zamudnike. Dobro veste, da te besede niso priložnostne fraze, marveč so dejstva, kajti današnji dan ima svoj pomen.

Popoldne ob petih je Mussolini ob groznilu topov odšel na ladjo "Cavour", da se vrne v Italijo. Ob slovesu je mestni župan Hassuna paša rekel Mussoliniju: "Zelim, da se krona italijanskega kralja čim prej izpremeni v cesarsko krono!" Mussolini je odgovoril: "Željo sprejemam".

Mussolini tedaj snuje in napoveduje italijansko cesarstvo. Vsi dobro vemo, da je od velikih besed to velikih dejanj zelo velik korak, vendar je umevno, da povzročajo novoitalijsko imperijalistične geste med sredozemskimi državami — Francijo in Anglijo, Turčijo — precejšnjo nervoznost. Te države bodo danes pač še iz lahke našle sredstva, da s potrebnim poudarkom opomnijo Italijo na malo večjo skromnost. Saj je celo Nemčija znala znane Mussolinijeve izpade zelo učinkovito zavrniti z gospodarskim in turističnim bojkotom. Na vsak način bi bilo želeli, da bi vodil Mussolini treznejšo politiko.

Dopisi.

Waukegan, Ill.

Prosimo priobčite ta moj prvi dopis iz te prijazne waukeganskega naselbine.

Delavskih razmer ne bom dosti opisoval, ker jih ni preveč za hvalliti. Imam pa neko drugo stvar. Na tiskovno nedeljo se bo vršila zabava Poljarjev pri Radetovem Matieu na farmi. Vabim vse prijatelje Poljarjev iz Waukegana in North Chicago in tudi iz drugih naselbin.

Kakor se nekaj sliši, jih pride tudi iz Clevelanda nekaj na našo zabavo. Nastopili bodo razni govorniki, ki nam bodo povedali zgodovino polja. Zdaj imamo polja na paši pri Radetovem Matieu. Morali smo ga prikleniti, zakaj je zadnjič nekega rojaka malo pohlel.

Za prazne želodce bodo poskrbele naše vrle gospodinjice Povžerice za žejne pa Poljarji.

Vožnjo z avtomobili bo preskrbel naš Frank Meseec.

Nekaj se tudi sliši, da bo ta dan razvite naše zastave. Kar se tiče zastavonoše, imamo že izbranega vrlega korenjaka.

Avtomobili bodo vozili že zjutraj ob deveti uri na zabavo.

V slučaju slabega vremena se zabava preloži na poznejši čas.

Torej se enkrat na veselo sviranje pri Radetovem Matieu.

John Kink.

S pota.

Na potu se marsikaj sliši in marsikaj doživi. Potnik ima dosti časa za premišljevanje in za pisanje svojih vtisov. Pred kratkim sem dobil več izjav in ljubljani tiskanega lista "Domoljuba".

onirjev kolonistov, čim največ posnemovalcev. To moje potovanje bo vzbudilo v duši italijanskega naroda mnoge globoke odmeve, ki bodo prinesli blagoslov.

Iz gledališča Miramare je Mussolini odšel v vladno palačo, kjer je bil sprejel zastopnike italijanske kolonije v Tunisu, ki so prišli z zastavami in praporci. Izročili so Mussoliniju v spomin diplomu.

Ta dan zjutraj so dospeli v Tripolis romarji iz Genove pod vodstvom svojega nadškofa msgr. Minorskega, ki so prinesli s seboj genovsko Mačono della Guardia, ki jo je bil ob velikem viharju na morju zaobljubil kapitan Ameli. Opolne je bil Mussolini gost v častniškem domu, kjer je imel na častnike kratak značilen govor: Vsi deloma na veliki zgradbi nas preveča s ponosom. To stoletje bo stoletje delavne, vztrajne in mogočne Italije; tajna moč peha Italija nasproti njeni usoli in ta moč nam ne dopušča pokoja. Zapreti pa se moramo v trdo, zavestno disciplino si se pripraviti na bodoče naloge, ki nam jih uturene zgodovina nekega dne nenadoma dovesti pred oči. Gorje, če bomo takrat omahovali, če nam odpove korak, kajti zgodovina ne čaka na zamudnike. Dobro veste, da te besede niso priložnostne fraze, marveč so dejstva, kajti današnji dan ima svoj pomen.

Popoldne ob petih je Mussolini ob groznilu topov odšel na ladjo "Cavour", da se vrne v Italijo. Ob slovesu je mestni župan Hassuna paša rekel Mussoliniju: "Zelim, da se krona italijanskega kralja čim prej izpremeni v cesarsko krono!" Mussolini je odgovoril: "Željo sprejemam".

Mussolini tedaj snuje in napoveduje italijansko cesarstvo. Vsi dobro vemo, da je od velikih besed to velikih dejanj zelo velik korak, vendar je umevno, da povzročajo novoitalijsko imperijalistične geste med sredozemskimi državami — Francijo in Anglijo, Turčijo — precejšnjo nervoznost. Te države bodo danes pač še iz lahke našle sredstva, da s potrebnim poudarkom opomnijo Italijo na malo večjo skromnost. Saj je celo Nemčija znala znane Mussolinijeve izpade zelo učinkovito zavrniti z gospodarskim in turističnim bojkotom. Na vsak način bi bilo želeli, da bi vodil Mussolini treznejšo politiko.

onirjev kolonistov, čim največ posnemovalcev. To moje potovanje bo vzbudilo v duši italijanskega naroda mnoge globoke odmeve, ki bodo prinesli blagoslov.

Iz gledališča Miramare je Mussolini odšel v vladno palačo, kjer je bil sprejel zastopnike italijanske kolonije v Tunisu, ki so prišli z zastavami in praporci. Izročili so Mussoliniju v spomin diplomu.

Ta dan zjutraj so dospeli v Tripolis romarji iz Genove pod vodstvom svojega nadškofa msgr. Minorskega, ki so prinesli s seboj genovsko Mačono della Guardia, ki jo je bil ob velikem viharju na morju zaobljubil kapitan Ameli. Opolne je bil Mussolini gost v častniškem domu, kjer je imel na častnike kratak značilen govor: Vsi deloma na veliki zgradbi nas preveča s ponosom. To stoletje bo stoletje delavne, vztrajne in mogočne Italije; tajna moč peha Italija nasproti njeni usoli in ta moč nam ne dopušča pokoja. Zapreti pa se moramo v trdo, zavestno disciplino si se pripraviti na bodoče naloge, ki nam jih uturene zgodovina nekega dne nenadoma dovesti pred oči. Gorje, če bomo takrat omahovali, če nam odpove korak, kajti zgodovina ne čaka na zamudnike. Dobro veste, da te besede niso priložnostne fraze, marveč so dejstva, kajti današnji dan ima svoj pomen.

Popoldne ob petih je Mussolini ob groznilu topov odšel na ladjo "Cavour", da se vrne v Italijo. Ob slovesu je mestni župan Hassuna paša rekel Mussoliniju: "Zelim, da se krona italijanskega kralja čim prej izpremeni v cesarsko krono!" Mussolini je odgovoril: "Željo sprejemam".

Mussolini tedaj snuje in napoveduje italijansko cesarstvo. Vsi dobro vemo, da je od velikih besed to velikih dejanj zelo velik korak, vendar je umevno, da povzročajo novoitalijsko imperijalistične geste med sredozemskimi državami — Francijo in Anglijo, Turčijo — precejšnjo nervoznost. Te države bodo danes pač še iz lahke našle sredstva, da s potrebnim poudarkom opomnijo Italijo na malo večjo skromnost. Saj je celo Nemčija znala znane Mussolinijeve izpade zelo učinkovito zavrniti z gospodarskim in turističnim bojkotom. Na vsak način bi bilo želeli, da bi vodil Mussolini treznejšo politiko.

Zagonetno, toda resnično.

Roman kitajske dvorne dame.

Na Kitajskem so še vedno dvorne dame, ker je tam še vedno dvor. Ko je postal dne 31. decembra Juansikaj, potem ko je pretakal pred cesarskim prestolom vroče solze, predsednik kitajske republike, so vtaknili sina nebes, ki je bil stari ravno pet let, v njegovo pozlaceno gaibico. Njegovo kraljestvo, ki je nekoč obsegalo skoro polovico Azije ter vsebovalo petsto milijonov ljudi, je tvorilo od tedaj naprej poslopja, steza, joča se krog starih dvorišč v najbolj severnem delu stare cesarske palače. Tukaj stanuje Suan Tung s svojim dvorom že več kot štiriinajst let, tukaj je preživel svoja otroška leta in svojo prvo mladost in tukaj bo moral najbrž prežalovati celo svoje preostalo življenje, obsojen na brezdelje. Republika zagotavlja sicer, da lahko zapusti palačo kadar se mu poljubi, a ta fraza je diplomatska hinavščina. Varuhi republike skrbijo za to, da se nikdar ne pojavi pri njem taka želja.

V svoji krasno opermljeni knjigi, vsebujoči mnogo dragocenega materiala, pripoveduje Arnoldo Cipolla (Čebula), italijanski Kipling, kot ga imenujejo njegovi rojaki, intimnosti z dvora zadnjega kitajskega cesarja. Suan Tung je poročen sedaj nekako tri leta. Njegova žena, stara sedaj nekako devetnajst let, kaže da je bila zelo resolutna deklica. Pridno študira angleški ter je imela za čutiljelo mlado Amerikanko, o kateri se glasi, da je najbolj grajeznost med belimi ženskami v Pekingu.

Najbolj interesantna ženska na dvoru v Pekingu pa je princesinja Dan. Pripada plemenu Mandžu, ki je dve stoletji in pol obvladalo Kitajsko ter je bila v svoji prvi mladosti častna dama kraljice-matere, dočim je sedaj prva oseba na dvoru mlade cesarice. Slednja je baje zelo podobna štridesetletni princesinji in ker je ta še vedno zelo čelna, si lahko mislimo isto o cesarici.

V splošnem pa je princesinja Dan čina kitajska ženska, ki ima zapadno vzgojo in kulturo in s katero se človek zabava kot s kakšno evropsko damo. Princesinja je namreč hči nekdanjega kitajskega poslanika v Parizu in ona sama med vsemi njenega plemena v Pekingu razume težko umetnost, da izgleda oblečena na kitajski način, čeprav so vse njene obleke izdelki pariških krojačev.

Republika ji je vsled tega izkazala tudi čast, da jo je imenovala, čeprav je Mandžu izvora, za voditeljico oficijelnih tujskih sprejemov. Če vprizori republika kakor tako slavlje, zastopa princesinja Dan žensko in zapadno Kitajsko.

Življenje princesinje je pravzaprav roman. Pri pokojni cesaricidovi je uživala veliko naklonjenost. Princesinja pa zagotavlja ob tej priliki, da je bila ta pametna in mogočna vladarica, kateri so v Evropi pogosto pripisovali

običajne Messaline, nedolžna kot golobica in da je vladala na njenem dvoru pravo meniško življenje, ker so morali ob osmih vsi spat in ob petih zjutraj zopet vsi na noge.

Nekega dne pa je bila princesinja Dan osumljena, da je s krivavo zaroto, vsled katere je izgubila 200.000 dolarjev cesarice. Če ni hotela končati svoje bujne mladosti pod evetjem lotosa v veliki jezeru poletne palače, je morala pobegniti. Preoblečena v evropskega mornariškega vojaka je pobegnila. S tem se je pričela žalostna doba njenega življenja. Postala je žena nekega moškega, ki bi bil lahko njen oče, živila je skrita, a vendar je bila v večnem strahu pred zasledovanjem cesarice. Slednja pa je končno spoznala, da je bila njena priljubljen dvorna dama žrtev zarote, naperjene proti nji. Princesinja Dan je bila vsled tega častno poklicana nazaj. Svojega starega moža je odločila in postala je zopet to, kar je bila nekoč. Cesarica ji je dala za moža sijajnega častnika, gardnega generala Dana, kojega ime nosi princesinja sedaj, in do smrti cesarice ni smela princesinja Dan zapustiti njene okolice.

Mož princesinje, ki je študiral v Parizu ter je spremljal maršala Joffra na njegovem potovanju na Kitajsko, je simpatičen in gostoljuben gospod, kateremu prija evropska izobrazba prav tako dobro kot pri princesinji. Slednja pa je kljub vsemu, v svoji notranjosti izrazito Mongolka. Njena duša je nedostopna za Evropejca. Povratek cesarstva in zopetne vlade Mandžu dinastije na Kitajskem sta dve najvišji zapovedi njene vere.

ŽALOSTEN KONEC PRELATA

Češka javnost že delj časa zasleduje potek velikega romana, čigar junak je bivši avstrijski dragonski nadporočnik, dvorni kaplan in poznejši prelät, bivši grof Grimmstein. V Olomuceu se je pričelo 8. aprila zadnje in najbolj prozaično poglavje, ki je zelo značilno za padec enega glavnih predstavnikov avstrijske aristokracije.

V bivši Grimmsteinovi rezidenzi se je namreč vršila javna dražba prelatoevega premoženja in imetja. — Na izkupicek čaka okrog 80 upnikov. Dražba je vzbudila veliko zanimanje in na dvorišču prelatoevega gradu se je zbrala velika množica radovednežev. Grimmsteinovo imetje se je prodajalo večinoma pod eno. Nato pride na vrsto njegova knjižnica, ki obsega 3900 zvezkov. Grimmstein živi zdaj na svojem posestvu na Štajerskem. Dovoljena mu je bila letna pokojnina v znesku 30.000 čeških kron, ki je pa prelät ne bo užival, ker ima toliko dolgov, da bodo vse upniki pobrali.

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po

4%

Obresti vam prično teči že od prvega maja naprej.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Peter Zgaga

V Rusiji se je pod carskim režimom graft strahovito proevital. Ko so prišli boljševiki državno vajeji v roko, je bil nekaj časa mir. Sedaj pa zopet poročajo iz Moskve, da je v boljševiški Rusiji baš toliko grafta kot ga je bilo pod carskim režimom.

Tega pa nikakor ni kriva boljševiška Rusija.

Tega so krivi ljudje in politiki.

Ljudje in politiki so povsod enaki.

*

Slišal sem rojaka takole modrovati:

Ljudem ugajajo neumnosti. Ljudje počno veliko večje neumnosti kot pa živali.

Toda temu se ni treba čuditi. Živali ne morejo ugajati takih neumnosti kot ljudje, ker niso tako pametne kot so ljudje.

*

Države, kot sta naprimer Grška in Italija, se neprestano sklicujejo na svojo zgodovino.

Le poslušajte grškega ministra Pangalosa, kako vam trobi o Sokratu, Platonu, Aristotelu in o drugih velumnih stare Grške.

In Mussolini nima nikdar nobenega govora, da ne bi omenil Cezarja, Avgusta in drugih stebrov starega rimskega cesarstva.

Tudi Srbom je car Lazar v živahnem spominu kot so jim vsi sodobni razvoji.

Nekaj wrong mora biti z državami, v katerih uživajo mrtvaci večji kredit kot pa živi ljudje.

*

Najprej so se posluževali ameriški zločinci revolverjev in bodal. Svojo žrtev so ponavadi iz zasade napadli ter napravili ž njo kratek proces.

Toda mi živimo v moderni dobi, v dobi napredka.

Prejšnji teden smo čitali, da je skupina tolovažev s strojno puško obstreljevala avtomobil, v katerem se je nahajal državni pravdnik s svojima dvema tovarišema. Vsi trije so bili mrtvi.

Oči bodala do strojne puške je že precejšen napredek.

Njč čudnega ne bo, če bomo slišali nekoč, da je dobro organizirana skupina zločincev razstrelila z 42-centimetrskim kanonom sodnijsko poslopje v Chicago, Ill.

*

Ej, današnji svet posebno ženski svet je nepamljiv.

Puneja je vprašala fanita:

— Koliko pa zaslužijo na leto?

— 2500 dolarjev, — je fant pogumno odgovoril.

— No, to že še gre. Za \$2500 se vsako leto po modi oblečem.

— Toda, — je ugovarjal fant, — to vendar ne gre. Kaj hova pa jedla, če boš dala vse za obleko?

— Ona ga je prezirljivo pogledala ter zaviljivo rekla:

— Misliš, da si drugačen kot so ostali moški. Sedaj pa vem, da si ravno tak. Moški pa res nič drugega ne mislijo kot kako bi imeli vedno poln želodec.

*

V Pittsburghu se vrši narodna konvencija socialistične stranke.

Govorniki so nastopili tudi proti Volsteadovi postavi.

Domnevajo, da bi bilo najboljšo, če bi sleherni Amerikaneec delal doma pivo in vino, prodajo alkoholnih pijač naj bi pa vlada prevzela.

Govorniki najbrž ne vedo, da že sedaj dela skoro sleherni Amerikaneec doma pivo, zganje in vino. Sedaj je prepozno. Vlada bi naštetala na preveliko konkurenco, če bi se lotila tega biznisa.

*

Po cestah Los Angelesa je tavalala neka mlada ženska. Hodila je brez cilja ter je bila jako pomankljivo oblečena. Policija je je spravila na policijsko stražnico, odtam so jo pa poslali v umobolnico.

Ej, če bi bila newyorška policija tako natančna ter bi hotela vse take aretirati, bi imela že glavo dela.

In vse newyorške umobolnice bi bile že kot prvi dan prenapolnjene.

Miguel Cervantes:

Tatinska bratovščina

(Nadaljevanje.)

Fant je mvoč prisedel in se zaklel, da on mošnje ni vzel, niti je kdaj videl. Vse to je pa le še bolj razplamtelo Monipodijevo jezo in vznemirilo tudi vso družbo, ki je spoznala, da se greši proti njenim štatutom in dobremu redu.

Ko je videl Rincónete vso to jezo in razburjenje, se mu je zadelo najboljše, če ih spet pomiri in ustreže svojemu poglavarju, ki je kar pokal srda. Posvetoval se je s svojim prijateljem ter spoznavno z njim potegnil iz žepa cenkovnikov mošnjiček, rekoč:

— Ne razburjajte se, gospoda! Tu je mošnjiček in v njem vse do zmaljnega vinarja, kakor je povedal algarvici. Ta moj tovariš Cortadillo ga je pohvatil skupaj z robcem, ki mu ga je isti gospod še navrgel.

Zdaj je tudi Cortadillo izvel svoj robec in ga pokazal. Videč to, je Monipodio dejal:

— Cortadillo Dobri, — zakaj ta naslov in pridevek naj vam ostane za vse večne čase! — pridržite si robec, jaz pa si pridržujem, da vam vaša uslužnost še posebej poplačam! Zakaj, kar se tiče denarnice, je moramo izročiti algarvici, ker je last nekega cenkovnika, njegovega sorodnika. Pravičeno je pač, da se izpolni pregovor, ki pravi: — Ni preveč, če daš eno bedro njemu, ki ti je dal celo kočo —; več namreč zaniži v enem dnevu ta blagi algarvici, nego mi mi moremo in običavamo dati v sto dneh!

Enodušno so vsi pohvalili viteški čin naših novincev, kakor tudi odločitev in manje svojega poglavarja, kateri je hitel, da vrne algarvici zahtevani mošnjiček. Cortadillo pa je bil zdaj tudi pri drugih zagotovljen pridevek — "Dobrega", kakor da je bil Don Alfonto Perez de Guzman Dobri ki je vrget z obzidja mesta Tarife svoj nož, da so z njim zabodli njegovega lastnega sina.

Ko se je Monipodio povrnil, sta prišli z njim tudi dve deklini. Obe sta imeli našminkana obraza, čez in čez pobarvane ustnice ter z neko svinčeno barvo prepleskane prsi, ogrnjeni pa sta bili v kratke sukne plašče ter polni drznosti in nesramnosti. Rincónete in Cortadillo sta takoj razumela, da sta dve takšni in se nista motila.

Nemudoma sta stopili z odprtimi rokami ena k Chiquiznaqu, druga k Maniferu — zakaj tako sta se klicala ona dva gdivasa. — Maniferu pa še posebej zato, ker je nosil eno roko iz železa, namesto tiste, ki mu jo je bil vsled take razsežne odbil rabelj. Tudi onadva sta objela dekleti z največjo vznemirjenostjo ter ju vprašala, ali imata kaj, da si zmožita svoje dovodne žlebove.

— Kako da ne, moj ptiček! — je rekla ona, ki se je klicala Gananciosa. — Takoj bo tu tvoj verni sluga Silvatillo s košem vsega, kar je Bog dal.

In tako se je tudi zgodilo; zakaj že je prišel fant s košem, ki je bil poln s kosom sukna. Vsi so se razveselili njegovega prihoda, in eden dva je Manipodio ukazal prinesiti eno izmed preprog iz sosedne sobe ter jo pogrniti po tleh v veži. Potem je rekel, naj vsi sedejo v krogu, in proč z vso jezo in akribnjo, kajti zdaj se hočejo pošteno razveseliti.

Tu se je oglasila starka, ki je prej molila pred svet opodobo:

— Siroko moj, Monipodio! Jaz nisem za veselice, ker se mi že dva dni tako v glavi vrti, da bi kmalu znorela. In potem moram še predpeldne opraviti svojo pobožnost in prižgati svečke pred Našo Ljubo Gospo pri Studenčih in pred svetim križem svetega Avguština, česar bi ne zamudila, tudi če bi se bolj sněžilo in pihalo. Prišla sem sploh samo zato, ker sta anoci prinesla k meni Renegat in Contopis, kišaraka polno perila in večjo od te tu. Pri živem Bogu, ki vidi mene in moje srce — če čisto nedotaknjeno je bilo vse in kakor je prišlo iz luga. Revnica nista mogla, da bi bila košara

kam spravila, in človeku se je mlo storilo, ko ju je videl, kako sta pritekla vsa upchana in brez sape, a jima je znoj kar curiljal z angelskih njunih obrazov. Pravila sta, da morata takoj za nekim živorejem, ki je dal v mesnici stehatati nekaj ovnov, pa bi rada poskusila, ali bi mu mogla olajšati debelega mačka reakov, ki ga je nosil pri sebi. Perila nista niti razložila niti prestela, tako sta zaupala v čistoto moje vesti. In tako mi Bog izpolni vse moje želje in nas reši preganjanja posvetne pravice, kakor se nisem dotaknila koša, ki je tako nedotaknjen kakor jaz, ko sem se rodila.

— O tem nihče ne dvomi, gospa mati, — je odgovoril Monipodio. — Koš naj ostane do večera tam, ko pridem jaz tja, da vse prestejem in zapišem, potem pa razdelim na vsakega, kar mu gre, vestno in pošteno, kakor je zmerom moja navada.

— Kakor ukazete, sinko, — je rekla starka. — Ker se mi pa že mudi, dajte mi požirek, če ga imate, da potolažim ta ubogi želodec, ki ga vsak hip obhajajo težave.

— In še kakšen požirek imamo, mati! — je izpregovorila tu Escalanta, kakor se je klicala Gananciosina tovarišica. Potem je odgrnila koš, in v njem se je prikazal viniški meh s približno dvema arobama vina ter posodico iz pluta, ki je mogla tako na oko držati eno azumbro (poldrugi liter.) To posodico je vzela Escalanta iz koša in jo dala ženski, ki jo je prišla z obema rokama, odpihnila malo pene in rekla:

— Malo preveč bo, hčerka Escalanta, toda Bog pomaga vsaki reči.

Potem je nastavlal aposodo na guta, spravila naenkrat in brez oklihanja vso vsebino iz plutenice v želodec ter pristavila:

— Ta striček je pa iz Guadalupe, le nekoliko okusa po mavcu ima. Bog te potolaži, hčerka moja, če bo kdaj treba, kakor si ti mene potolažila! Bojim se samo, da mi bo to škodovale, ko sem se teš.

— Ta vam že ne bo škodoval, mati, ker je lanski, — je rekel. — Saj tudi jaz upam tako, in Monipodio.

sveta Devica Marija mi pomaga! — je odgovorila starka in potem pristavila: — Poglejta, deklici, ali nimata vsaka po en četrtek pri sebi, da si kupim voščenke za svojo dušico; zakaj v naglici in hitri, da pridem čim prej povedati radi onega koša, sem pozabila svojo tonbico.

— Jaz ga že imam, gospa Pipota (zakaj tako je bilo dobri stariki ime), je odgovorila Gananciosa. — Nate dva četrta! Prosim pa, da kupite z enim se zame eno in jo prižgote pred gospodom svetim Mihaelom. Če pa je moči kupiti dve, prižgite drugo pred gospodom svetim Blažem. Zakaj oba sta moja posebna priprošnjaka. Rada bi kupila še eno za gospo sveto Lucijo, ki jo zaradi svojih dveh oči tudi posebno častim, z danes nimam več drobiža; pač pa upam, da se lahko jutri ustrezem vsem trem.

— Ne bo ti žal, hčerka moja! Samo pazi, da ne boš gledala na vsak belič! Zakaj čez vse je važno, da človek prižiga svoje sveče, dokler je še živ in ne čaka, da bodo to storili šele njegovi dediči in izvrševalci njegove oporoke.

— Prav pravi mama Pipota, — je rekla Escalanta, vzela iz svoje denarnice četrta, ga ji dala ter jo naprosila, naj kupi tudi zanj dve svečki svetnikom, ki so se zdeli njej najkoristnejši in najbolj pristopni.

— Zdaj se je začela Pipota odpravljati, rekla:

— Veselite se, otroci, dokler je še čas! Zakaj prišla bo starost, ko boste jokali za vsako uro, ki ste jo izgubili v mladosti, kakor hočem zdaj jaz. In priporočite me v svojih molitvah gospodu Bogu, kakor bom tudi jaz vse življenje la v svojih.

S temi besedami je odšla. Se

daj so vsi posadli v krogu na preprogo, Gananciosa pa je razgumila svoj plašč za namizni prt. Iz koša je vzela najprej velik sop redkvice, približno dva ducata pomaranč in limon ter veliko kozarčo v kose narezane in pražene potonke; notri pa je še ostalo pol flanderskega sira, lonec ote (narodna španska jed) iz prstnih oliv, krožnik granatnih rakov z močno opopranu kaparno polivko za žejo in naposled tri prebele pogace iz Gandula.

Zajtrkovalce je bilo kakih štirinajst, in vsak je vzel iz žepa svoj nož z rumenim ročajem, razen Rincóneta, ki je izvel svoj polomljeni meč. Oba starca in pa Ganahuelo so imeli nalogo, da polnijo iz meha ono manjšo posodo iz pluta.

Ko pa so se ravno hoteli lotiti pomaranč, je vse silno prestrašilo nekoliko udarcev na vrata. Monipodio je ukazal, naj se ne ganejo, je stopil v stransko sobo, smel tam viseči ščit, položil roko na meč, stopil k vratom ter z volim in strašnim glasom povprašal, kdo ldiče. Na to je dobil odgovor od zunaj:

— Nič hudega, gospod Monipodio. Jaz sem, Tagarote, dopoldanska straža, in sem prišel povedati, da prihaja Julijana Cariharta, vsa razmršena in vsa v solzah, kakor da se ji je pripetila kak nesreča.

V tem je dospela glasno ihteti tudi ona sama. Ko jo je Monipodio spoznal po glasu, je odprl vrata in ukazal Tagaroti, naj se takoj vrne na svoj prostor in naj prihodnjič javlja, če ima kaj, z manjšim ropotom in šumom, kar je oni tudi obečal.

Cariharta, ki je zdaj vstopila, je bila deklina iste podobe in tudi istega meštirja, kakor oni dve. Bila je vsa razkušana, obraz pa je imela ves posut z bunkami. In komaj je prestopila prag, se je zgrudila brez zavesti na tla. Gananciosa in Escalanta sta ji takoj priskočili na pomoč, a ko sta ji odpeli prsi, se je videlo, da je bila tudi tam vsa podpluta in zmečkana. Šele ko so ji obraz dobro oškropili z vodo, se je zbudila in je rekla:

— Pravičnost božja in kraljeva naj pride nad tega nesramnega roparja, nad tega strahopetnega lopova, nad tega ničvrednega stopača, ki sem ga jaz večkrat rešila vsilje kakor ima dlak v bradi! O, jaz nesrečnica! Poglejte me, s kom sem zaprvala in izgubila svojo mladost, svet svojih let — za takega brezčnega, ničvrednega in nepoboljšivega lopova!

— Potolaži se, Cariharta! — je rekel Monipodio. — Zakaj za to sem jaz tu, da ti preskrbim za doštenje in pravico! Povej, kaj se ti je zgodilo, in vedi, da boš ti rabila več časa za svoje pripovedovanje, nego jaz za tvoje maščevanje! Povej mi, ali se je kdo dotaknil tvoje časti — zakaj če je tako in če zahtevaš kaznovanja, ti je treba samo usta odpreti!

— Vrag jo vzemi, še tako čast! — je odgovorila Julijana. Takšno bi iskala rajši v pektu, nego pri tem risu, če ima opraviti z orecmi in jagnjeti, če ima pred sabo moč! S tem naj še jem z istega prta svoj krah in ležim v isti postelji z njim! Prej mi bo šakal trgal te ude, ki mi jih je ta divjak zdelal, kakor sami vidite!

Pri tem je vzdignila krilo do kolen in še malo višje ter pokazala, kakor je povsod vsa marogasta.

(Dalje prihodnjč.)

VABILO

na veliko pomladansko veselico, katero priredi društvo Zvon, štr. 70 J. S. K. J. v soboto zvečer 8. maja 1926. v veliki dvorani S. N. P. J. 2657 So. Lawndale Ave.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina 50c za osebo.

Ker je to zadnja spomladanska veselica, se pričakuje obilo udeležbe.

Za dobro postrežbo je vse pripranjeno.

Odbor dr. Zvon,
št. 70 J. S. K. J.
Chicago, Ill.

(2x 5,6)

NASTAREJŠA ŽIVAL V
EVROPI

Od mnogostevilne favne tedanje glacialne oziroma diluvialne dobe, ki so jo v Evropi predvsem tvorili janski medved, nosorog, mamut, zober in los, se je samo še slednji ohranil in to po raznih zaščitnih odredbah. Podoben je jelenu, je mnogo večji in močnejši in po zunanosti precej oduren. Prebiva le po severnih krajih, v Skandinaviji in severni Rusiji od Baltika do Ohotskega morja. Južneje se nahaja samo še v velikanskem gozdu Ibenhorst, v severovzhodni Nemčiji, kjer je bil prej pod zaščito samega pruskega kralja. V tem gozdu se nahaja samo okrog tristo losov, dočim jih je v severnih deželah neprimerno več. Živi namreč samo v ravnini, ki je gosto porasčena z drevjem ter zelo močvirnata. Pač pa je njegova živali skoraj ljubijo vlažna tla bolj nego suha. Pred mrčesi se namreč ne morejo drugače ubraniti, kakor da stopicajo po vodi in se od časa do časa malo pokopljejo. Celo spijo v vodi, ako se ravno nahajajo na takem ozemlju. Njegovo meso za nas ni preveč okusno, za domačine pa je največja slaščica. Pač pa je njegova koža neprecenljiva, ker je za vodo in mraz nepropustljiva. Nordijski prebivalci imajo večinoma vsa obuvala iz te kože. Lov na te živali je zelo težak, ker imajo bistri vid, zlasti pa nad vse izvrsten vonj. Že v veliki daljavi začutijo človeka in se mu skrijejo na takem mestu, ki je težko dostopno ali pa malo vidno. Samel, predvsem starejša pa se postavijo

CHESTERFIELDS IZDELJUJE

LIGGETT & MYERS TOBACCO COMPANY

STALNA KOT SO ZVEZDE
Je njihova neprestana kakovost, njihov neizpremenjen dober okus — vsled tega vedno več kadilcev kadi Chesterfield

Chesterfield

Tak sloves je treba zaslužiti

NASTAREJŠA ŽIVAL V
EVROPI

tudi v bran, zlasti ako jim ni moč več pobegniti. Ako tedaj lovec ne odda smrtonosnega strela, je navadno izgubljen. Najprej snje los človeka na tla, potem pa ga zgrabi s svojim rogovjem in ga vrže s silno močjo kvisku. To ponavlja toliko časa, dokler ne ubije človeka. Tudi ujetim in že skoro ukrojenim losom ni mnogo zaupati, ker so zelo nezaupne živali in spremene svojo dobro voljo v hipu v slabo voljo. Strežnik takega losa v nekem zoološkem vrtu v Nemčiji je moral poplačati svojo neprevižnost s svojim življenjem. Ko se mu je los že popolnoma udal in ga ubogal na vsak migljaj, se mu je enkrat preveč približal. Tedaj ga je los nenadoma sunil z navzdol nagnjeno glavo z rogovjem tako nesrečno v glavo, da mu je ena konica roga prodrla oko in možgane. Strežnik je bil seveda na mestu mrtev. Žival sama na sebi je precej čudaka in ni torej nobena posebnost, temveč le kot preostanek prejšnjih geoloških dob redkost za našo dobo. Ker se tudi severni jeleni čedalje bolj kultivirajo, zlasti pa gozdovi izsekavajo, bo los čedalje bolj izginjal in bo morda ostal le v najsevernejših delih Evrope in Azije, ako ga ne bodo lovci-domaćini prej pokončali. Sicer je bil mnogo bolj odporen proti raznim neprimlikam kot naš jelen. Tudi množi se bolj hitro kot jelen ter doseže v ugodnih razmerah zelo visoko starost.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Dan samomorilcev v Budimpešti.

Budimpešta je dosegla rekord v samomorih v prvem tednu v aprilu, in sicer v dnevni od nedelje na ponedeljek. V teku kratkih 24 ur se je zastrupilo 27 ljudi. Najbolj žalostno je to, da se nahaja med samomorilci več nego 50 odstotkov nedoletnih.

Smrt tenorista radi nesrečne ljubezni.

Iz Rima poročajo: Med Barcelono in Oportom je skočil iz drvečega brzovlaka italijanski tenorist Pietro Giulii. Pri skoku se je resno poškodoval, da so ga morali prenesti v bolnišnico. Toda čim so ga zdravniki obvezali, je v odsotnosti bolniškega osobja odprl okno in se pognal na dvorišče, kjer je obležal mrtev z razbito glavo. Dejanje je izvršil radi nesrečne ljubezni.

140 AKROV FARMA

v dolini koncem vasi, živina, orodje in pridelki. Cena \$4300.00. Nekaj gotovine. — Pišite po slike, W. H. Murdock, Cooperstown, N. Y. (3x 3,4,5)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO.

Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE

s parnikom "PARIS"

22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Fasti bo na prtljage in gledal posebno na to, da bodo val potniki udobno in breskrbno potovali.

Na razpolago imamo posebni oddelki za naše potnike, najboljše kabine v srednji parnika z 2, 4 in 6 posteljami.

Vozni list stane do Ljubljane \$116.77 z vojnim davkom in selektco vred, za tja in nazaj pa samo \$206.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kablnami, hrano, postrežbo, sploh s vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potoovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

8

(Nadaljevanje.)

— Zakaj! — je vprašala ter se visoko vzravala. Lotil se je je nenaden občutek strahu in sramu. — Ali ni dovolj, če poveš to meni sami? Se vedno sem uvaževala tvoja povelja. To je tvoja hiša ip ti si v njej gospodar.

— To ne izključuje, da lahko počneš izven nje kar hočeš. Georgina mi je pripovedovala, kako smešno se navdušuje za ono mazaško sliko.

— In kaj sklepaš iz tega?

— Da bi ti postal lahko nevaren tudi slikar te slike. Ve ženske ljubite vedno nekaj idealnega, sanjavega, prismojenega. Pri Bogu, tega pa jaz ne trpim! Se živim, se nosim moje ime in jaz sem tvoj gospodar glede tvoje časti.

— Nikdar več ga ne bom videla, — je rekla mirno, — če te to more potolažiti.

Molcal je za trenutek ter ramišljaj.

— Dobro, dobro, kdo pa mi jamči za to, da boš držala svojo besedo? Da, če bi bila kot Georgina! Ta ženska ljubi svojega moža ter ga dela srečnim, kljub razliki v starosti.

Ozrla se je proti njemu ter mu zrla presenečena v obraz. Za trenutek je izgledala kot da hoče nekaj reči, a nato sta se njeni ustnici se trdnjeje stisnili in na njenem obrazu se je prikazala poteza, ki je izražala napol zaničevanje in napol veselost, a Lorenc ni videl tega.

— Da, Georgina je poštena ženska, — je ponovil, — s tako človek lahko izhaja. Prilagodil se razmeram ter je vedno vesela in ljubljiva. Zakaj ne moreš biti tudi ti taka?

Vera mu je nahlila brez besede vspavalno pijačo in pri tem so se nekoliko tresle njene roke. Mučil jo je občutek gnusa do celega življenja.

Ko je prišla konečno v svojo spalno sobo, je dala agasiti vse luči ter odšla služabnico.

Konečno je bila sama. Z vzdihom olajšanja je omahnila na stoli pred kamnom. Zdelo se ji je, da mora razmišljati o številnih, številnih stvarih, a vendar ni vedela kaj, kot da pomenja ta večer nekaj v njenem življenju, čeprav si ni bila na jasnem zakaj.

Naslonjena na hrbet stola je sedela ter zrla nepremično v tlečo žrjavico. Obraz Ter Velpsa je stal razločno pred njo, prav kot ga je videla v sliki razsvetljeni v budoarju svoje sestrične. Lep obraz! Drugače ni bila vajena takirati ljudi po njih depi ali gredi zunajnosti. Nekaj drugega je moralo vsled tega izvajati svojo privlačno silo, nekaj duševnega, vzvišenega. Mogoče je bila umetniška duša v njem, ki ji je sijala nasproti iz njegovih oči, ki je vključevala v sebi razumevanje za tako številne, raznolične občutke, do katerih se drugi ne dvignejo niti z eno mislijo. Ali je srečen? Popolnoma zadovoljen s svojim ustvarjanjem, združen s svojo umetnostjo? Že večkrat poprej je pred njegovo sliko razmišljala o tem, a takrat ga je satrjala za dozorelega, ustaljenega moža, — a sedaj se je komaj razumela. To ni bila še nikakoz dozorelost, nikakoz duševni pogled z višine na široko cesto življenja, — to je bila še vedno bolesta borba z bremenom, katere je moral najbrž nositi tudi on sam. Povsem določeno je razumela, da zahteva razvoj umetnika boje, pri katerih je udeležen celi človek in vsled tega se je vzbudila v njej želja, da vidi, če taki boji očistijo celega človeka, ne da bi ga navdali s srpkostjo kot jo je občutila tako pogosto na sami sebi.

— In ti ga ne boš nikdar več videla, — si je mislila žalostno ko se je spomnila obljube, katero je dala svojemu možu, kojega koščena roka je zopet enkrat uničila veselje.

Niti mislila ni na to, da bi iskala kompromis. Trdno je sklenila, da ga ne bo nikdar več videla. Kljub temu pa bi mogoče izvedela o njem s posredovanjem drugega, naprimer Georgine. Dvignila se je ter se stresla, kot pred kamnom ostudno stvarjo.

Na tej ženski je visel njen mož s strastjo, ki je bila za njegovo starost naravnost smešna. Povsod je bila priljubljena in povsod so jo obdajali s svetniškim žarom izvrstne žene in matere. Le Vera je vedela drugače.

Bila je nekoč neprostovoljna priča vročih, strastnih poljubov, katere ji je mladoletni prijatelj Georgine pritiskal na usnice in katere je ta krepostna žena ni manj vroče vračala. Slušala je tresoč se glas poželjive strasti in tedaj je stopila med oba ter stavila takojšnje odpotovanje mladega moža kot ceno svojega molka.

— Zakaj? Kaj te briga to? — je vprašala takrat Georgina in v spominu je še videla z neprijetnim občutkom blek njenih oči.

— Hočem varovati čast tvoje hiše, kot pač morem, — je takrat odgovorila, varno in mirno, v zavesti, da je izbrala pravo.

In on je odšel? Kako se je pisal? Podprla si je glavo ter razmišljala, a spomin jo je zapustil in vedela je le to, da je nosil mornariško uniformo.

Od takrat naprej je sovražila in zaničevala Georgino v svojem srcu. Njeni principiji so bili strogi in krepostni in zastavila je celo svoje življenje, da jih tudi ohrani.

Z Georgino ni nikdar več govorila glede onega prizora in na najbolj odločen način je zavrnila vsa pojasnila. Razvnetega pa ni obstajal med njo in Georgino nikdar noben notranji stik in zunanji stikov ni mogla prekiniti, ne da bi dala svetu povod za obrekovanje.

Vera pa je imela od tedaj naprej občutek, da jo ta ženska sovrži in da le čaka prilike, da se osveti nad njo.

Sama ni razumela, odkod je prišla ta slutnja. Georgina s svojim lahko živim temperamentom je očividno vse pozabila že v najkrajšem času, o čemur je pričelo obnovljeno prijateljstvo, katero je sklenila z Vero. Vera sama je bila kriva, če ni prišlo med obema do resnično prijateljskih odnosov.

Stiri leta so potekla od takrat in danes je bil Emil Herskot prav tako srečen v posesti svoje žene kot takrat in stališče Georgine v družbi je bilo navidez najboljšje. Njen mož jo je celo stavljal drugam za vzgled. Kot vedno v takih slučajih so upoštevali vsi le navideznost.

Pogosto je razmišljala Vera o tem, a šele danes ji je prišla prvikrat misel, če bi ne bilo mogoče najti kake olajševalne okoliščine za Georgino. Kaj, če so takrat odtrgale le nepremagljive ovire Georgino s strani mladega moža, katerega je ljubila... Težko je prenašati življenje, v katerem ima človek nič drugega kot dolžnosti, le boj s svojim lastnim srcem.

Ljubzen! Vedno je imela neke vrste spoštovanja za to besedo, ki je značala zanjo nekaj vzvišenega, božanstvenega. Ona sama je ni bila deležna na tem svetu.

Prstan ne reki, katerega si je prostovoljno nataknila, jo je izključeval iz vrste onih, ki smejo zahtevati ljubzen. Le njen mož je

PRAZNOVANJE BUDDHOVEGA ROJSTVA

V Tokio so se vršile dne 9. aprila velike slavnosti v spomin rojstva Gautame Buddhe, kateri je pred 2500 leti ustanovil budizem. Slika nam kaže pogled na provizoričen oder v Iliji parku.

imel pravico do nje, njen mož, ki si je domišljaj, da je njen dobrotnik, a je bil dejanski najbolj okrutni ječar in krvnik. Kaj vse bi bil že lahko storil iz nje, če bi ne bila sama tako močna, tako odločna? Ali pa se človek razlikuje od drugega človeka? Kako je mogla obsojati Georgino, ko je vendar povsem natančno vedela, da sta obe naravi tako različni druga od druge, da je bilo vsako medsebojno razumevanje nemogoče?

Zaničevanje, katero je vedno na tihem občutila napram svoji sorodnici, je izginilo proti njeni volji ter se umaknilo neke vrste sočutju.

— Ali ga je pozabila? — je razmišljala na tihem. — Ali je sploh mogoče pozabiti nekaj, kar je ljubil človek nekoč s sleherno nitko svojega srca?

Vstala je.

— Kako sem prišla na te stare povesti? — je vprašala samo sebe polglasno ter potegnila s svojo roko preko čela. Da, Velpsi je imel gotovo sluhost z onim, katerega je takrat pregnala kot boginja maščevanja. Da, Ter Velpsi. Ali je tudi on deležen ljubezni, ki ga navdušuje k ustvarjanju? Vedno je čula, da pobrebujejo umetniki neka sličenega, če hočejo ohraniti svojo ustvarjajočo silo.

(Dalje prihodnjič.)

Iz arhivov črnogorskega kralja.

Kakor smo svojecasno že poročali, so leta 1923 pri prekopavanju vrta bivšega cetinjskega dvorca izkopali tajne arhive zadnjega črnogorskega kralja Nikole, ki predstavljajo izredno veliko zgodovinsko vrednost. Že tedaj so se razširile v javnosti vesti o interesantnih odkritih dokumentov, ki pokazujejo popolnoma v novi luči mnoge dogodke zadnjih stoletij naše zgodovine.

Po večmesečnem študiranju in pregledovanju vseh najdenih dokumentov, ki jih je skupaj nad 10.000, se je te dni beograjski univerzitetni profesor Tihomir Gjordjevič vrnil s Cetinja in podal novinarjem o odkritih dokumentih zelo zanimive podatke. Pregledal je predvsem oni arhiv, ki ga je komisija že uredila po letih in napravila inventar. Nekateri dokumenti so zelo stari — 16 med njimi je spisanih na pergamentu in izvirajo iz dobe Črnogorčev, črnogorskega metropolita. Zgodovinsko 19. stoletja je interesantno osvetljena s korespondenco z Rusijo, ruskim konzulatom v Dubrovniku, s Srbijo in drugimi državami, s turškimi in drugimi oblastmi, posebno v Kotoru. Številni so dokumenti, ki pričajo o stiku in vladarjev Črne gore z ruski carji, Karagorgijem, knezom Milošem, banom Jelačićem. Vukom Karadžićem in tako dalje.

Profesor je našel dalje v gomili pisem in dokumentov tudi vrlo interesantne rokopise kralja Nikole, dosedaj še povsem nepoznane. Nemaženo je bilo njegovo zaupanje, ko je potegnil iz prahu močno zaprašeno knjigo, ki je bila na prvi strani enostaven napis: Moj dnevnik. Kralj Nikola je zelo često in resno beležil svoje doživljanje. Vendar to ni njegova edina knjiga, ki se ni objavila. Našel se je dalje tudi njegov rokopis. — Moj put u Carigrad. — Tu so vpisani vsi njegovi razgovori s sultanom, vsi do-

življaji na Visoki Porti, kamor je odšel takoj po poroki svoje hčerke Zorke s pokojnim kraljem Petrom. Obstoja tudi izredno interesantni rokopisi — Moj put u Petrograd, — kjer so zabeleženi vsi razgovori z ruskim carjem in vtisi z ruskega dvorca. Dobro je ohranjeni tudi rokopisi — Rat s Turcima godine 1862. — Še mnogo bolj interesantno pa je veliko delo, popolnoma pripravljeno za tisk, delo brez naslova, ki bi se moglo nazvati — Rat s Turcima 1876 do 1878 —, z mnogimi poglavji in oddelki. Delo bi imelo približno dvajset tiskanih pol. Slabše ohranjeni rokopisi "Kako se ko rodi", dalje zbirke pesmi in pričetek drame iz dobe Petra II. — Iz raznih pisem je dalje razvidno, da so obstojali še številni drugi spisi pokojnega kralja Nikole. Tako javlja v enem izmed pisem italijanski kraljici Margheriti, da je pričel pisati velik zgodovinski roman. Ni izključeno, da se ti zanimivi dokumenti še najdejo skriti v kakem drugem kraju Črne gore.

Med dokumenti so dalje interesantne študije tujih učenjakov, in sicer: dva izdelana projekta za izsuševanje Skadarskega jezera, o cestah in potih itd. Toda to še ni kakor niso vsi arhivi Črne gore. Samo v eni sobi pritličja cetinjskega dvorca se nahajajo nagradene od tal do stropa cele grmade raznih dokumentov, prinesenih z vseh krajev.

Profesor Gjordjevič je po prihodu v Beograd predlagal ministrstvu prosvete, da se ustanovi na Cetinju muzej, v katerem bi bila nameščena arhiv in biblioteka. Vse to bi namreč moralo ostati tamkaj, sredi med domačinom narodom, ki polaga na te dokumente zelo veliko važnost. Razen arhiva in biblioteka bi bilo potrebno ustanoviti še poseben muzej, ker ima cetinjski dvorec obilico zgodovinskih relikvij. Ob pritiki izko-

pavanja arhiva kralja Nikole, so namreč tudi kovčeg poln cerkvenih dragocenosti, ki so bile last kralja Nikole. Tako je naprimer mogoče videti na Cetinju "Veliko Jevandjelije", pisano z roko leta 1501 v Moldovski, po naročilo moldavskega kneza Stefana in njegovega sina vojvode Bogdana. Dalje cerkvene knjige okovane s srebrom in dragocenimi kamni, diske, mitre, okrašene z zlatom in dragulji itd. Ogromna je kolekcija različnih redov vseh mogočih držav, vsi okrašeni z dragocenimi kamni; dalje zlata škatljica za tobak, okrašena z grbi in briljanti, zlata ikona, zlato sušice itd. Interesanten je album dinastije Njegoš. Takih predmetov je na stotine. V dvorec so ostale bogate kolekcije portretov ametrkov, preprog, vojnih trofej, strega in novega orožja. 2513 raznih objektov, ki so okrasili sobane dvorca, vse umetniško izdelano. Dalje pohištvo samo, ki je ostalo po sobah, kakor je bilo, dragocena garderoba in posode. Vse to bo tvorilo krasen muzej, ki bo velika privlačna sila ne samo za jugoslovanske državljane, temveč tudi za inozemce, ki bodo hoteli študirati zgodovino Črne gore.

IZ ZGODOVINE TEPECV

Nedavno je bila v Londonu razstava slik, kjer so bile tudi prelepe, dasi nekam čudne slike Vincenca van Gogha, sina holandskega pastora. Ko je ta mladi, neokretni Holanec pokazal nekaj svojih slik slavnemu francoskemu impresionistu Cezannu, mu jih je le-ta vrnil s pripombo: "Ti si tepec!" Morda da je bil res, kajti živel je neko čudaško življenje in se 37 let star sam usmrtil. Toda 34 let po njegovi smrti je "tepec" obudovan, umetniki ga prištevajo genijem in časopisje je polno hvale o njegovih delih.

Robert Clive, stvaritelj moderne Indije, je bil prava pokora svojim učiteljem. Štiri razne šole je obiskoval, a povsod so ga smatrali za tepeca. Celo njegov oče je obupal nad njim ker je vedel, da ne bo nikdar nič z njim, ga je poslal v Indijo samo zato, da se ga je iznebil. Toda, kar je tam ustvaril z umom, zvitostjo in silo, ga je razodelo kot genija. Nelson, zmagovalce pri Trafalgaru, katerega ime sleherni Anglež izgovarja z najglobljim spoštovanjem, je bil eden najslabših učencev v šoli. Tudi Napoleon v šoli ni kazal, da bo kaj izrednega. Vojvoda Wellington, zmagovalce pri Waterloo, je bil kot učenec leuh, zaspanec in nenadaren. General Grant in Stonewall Jackson, nasprotna vojskovođa v meščanski vojni Združenih držav sta bila v mladih letih dva lenuha, ki sta maturirala zelo pozno. In celo slavnir Sir Isaac Newton je bil v mladosti velik tepec ter dolgo sedel v prvih dveh šolskih razredih.

Carlyle pripoveduje, da sta bila v istem semestru na univerzi v Edinburghu dva dijaka, eden je bil počasen in je le s težavo rini dalje, drugi pa nadarjen in je z lahkoto obdeloval vse probleme. Toda iz tega "brilnega" študenta ni bilo nič, iz onega počasnega pa je postal Walter Scott. Carlyle pripomi, da najhitreje rastejo zelne glave. Darwinu, velikemu naravoslovcu je oče nekoč rekel: "Ti ne boš za nobeno rabo, samo streljal bi, s psi bi se lovil in podgane zasledoval, svoje žive dni boš ostal tepec, v napotje sam sebi in nadlogo tvoji družini." Toda ta "tepec" leži pokopan v Westminsteru, kamor polagajo samo največje moze An-

Slavni pisatelj Oliver Goldsmith, avtor svetovno znanega romana "The Vicar of Wakefield", ki je umrl l. 1774, je bil v šoli najzadnejši, vse ga je zasmehovalo radi njegove velike zatelebanosti. Ko je pisal gori omenjeni roman, si je sebe predstavljal, kakršen je bil kot učenec, ko je opisoval Mozesa, neumnega vikarjevega sina, kako je šel na semenj prodajati konja ter ga zamenjal za par zelenih ocal. Toda tudi ko je Dublin prejel doktorsko čast, je bil zadnji na listi.

Kretanje parnikov - Shipping News

6. maja: Westphalia, Hamburg; Muenchen, Bremen.
8. maja: Olympic, Cherbourg.
12. maja: Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
13. maja: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
14. maja: Ohio, Cherbourg.
15. maja: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Sierra Ventana, Bremen, Thuringia, Hamburg.
16. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
19. maja: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
20. maja: Thuringia, Hamburg.
22. maja: PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET.
25. maja: Leviathan, Cherbourg, Bremen, Bremen.
26. maja: Leviathan, Cherbourg.
26. maja: Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen.
27. maja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
29. maja: Olympic, Cherbourg.
1. junija: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
2. junija: Berengaria, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
3. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

4. junija: Republic, Cherbourg, Bremen.
5. junija: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Zealand, Cherbourg, Antwerp.
8. junija: Muenchen, Cherbourg, Bremen.
9. junija: Mauretania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.
10. junija: Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Columbus, Cherbourg, Bremen.
12. junija: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Lapland, Cherbourg, Antwerp.
15. junija: Reliance, Cherbourg, Hamburg.
16. junija: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
17. junija: Westphalia, Hamburg.
19. junija: Olympic, Cherbourg; Pennland, Cherbourg, Antwerp; Sierra Ventana, Cherbourg, Bremen.
22. junija: MARTHA WASHINGTON, TRST, SKUPNI IZLET.
23. junija: Majestic, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
26. junija: France, Havre; Belgenland, Cherbourg, Antwerp.
29. junija: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Thuringia, Hamburg; Bremen, Cherbourg, Bremen.
30. junija: Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
6. julija: PRESIDENTE WILSON, TRST, DRUGI SKUPNI IZLET.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, —

izključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pennland (prej Pittsburgh), Zealand, Arabic, itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vurajte pooblaščenega agente ali!

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

s naročilom pošljite enamele ali money order na:

"Glas Naroda"
82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je lepo in trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANDY ULIEN, doma iz Zable pri Hlarski Bistrici. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi javi za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se pa sam oglasi. Alojzij Iskra, Box 155, Westline, Pa. (2x 5,6)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebo, da je natančno pošten o poštini listih, prtljagi in drugih stvarih.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostarne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljske postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nepravilni dobiti dovoljenja ostati v domovini eno leto in ako potrebuje tudi deli; tozaderna dovoljenja izdaja generalni naseljski komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter so pošlje prošilo v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih tleh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem bene in otroke do 18. leta brez, da bi bili štet v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.